

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 30 czerwca 2014 r.

Pozwem z dnia 31 lipca 2013 r. skierowanym przeciwko Ministerstwu (...)w W., powód W. G.wniósł o uznanie za bezskuteczne wypowiedzenia umowy o pracę i przywrócenie go do pracy oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (pozew k. 3 – 6).

W odpowiedzi na pozew z dnia 4 września 2013 r., pozwane Ministerstwo wniosło o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. (odpowiedź na pozew k. 20 - 24).

W toku procesu strony podtrzymały swoje stanowisko.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W. G. był zatrudniony na podstawie umów o pracę na czas określony w okresie od dnia 1 września 1989 r. do dnia 31 sierpnia 1990 r. oraz od dnia 1 września 1990 r. do dnia 31 sierpnia 1991 r. (umowy: z dn. 1.09.1989 r. k. 5, k. 12 załączonych akt osobowych część B)

Od dnia 18 grudnia 1990 r. powód w drodze mianowania otrzymał stanowisko pracownika dyplomatycznego (pismo z dn. 18.12.1990 r. k. 20 a/o B).

W dniu 31 grudnia 2007 r. powód z pozwanym zawarł umowę o pracę na czas nieokreślony na stanowisku I sekretarza w dyspozycji Biura (...) (...). W związku z dniem 1 stycznia 2007 r. stosunek pracy nawiązany na podstawie mianowania został przekształcony w stosunek pracy nawiązany na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony (pismo z dn. 9.08.2002 r. k. 70 a/o B, umowa z dn. 31.12.2007 r. k. 99 a/o B, pismo z dn. 17.12.2007 r. k. 99a a/o B).

Zgodnie z pismem z dnia 13 października 2010 r. powód został wyznaczony na stanowisko I sekretarza w Ambasadzie RP w A.. Od 10 stycznia 2010 r. powód został upoważniony do używania tytułu wicekonsula (pismo z dn. 13.10.2010 r. k. 123¹ a/o B, pismo z dn. 10.01.2012 r. k. 130 a/o B, zeznania świadków: B. B. k. 70-78, P. D. k. 80-88, zeznania powoda W. G. k. 101).

Bezpośrednim przełożonym powoda w tym czasie był I Radca – P. S.– Kierownik Wydziału (...) Ambasady RP w A.(zeznania świadka P. D.k. 80-88).

Ze względu na bardzo dużą ilość spraw konsularnych realizowanych przez urząd, bezpośredni przełożony powoda nie miał możliwości nadzoru realizacji wszystkich jego spraw, dlatego zgodnie z podziałem obowiązków część spraw samodzielnie realizował kierownik wydziału, natomiast pozostałą część przede wszystkim dotyczącą sprawowania opieki nad obywatelami polskimi, realizował powód. Przełożony kontrolował powoda w zakresie najważniejszych spraw (zeznania świadka P. D. k. 80-88).

W stosunku do powoda wielokrotnie zgłaszane były zastrzeżenia zarówno w formie pisemnej, jak i ustnej. Kierownik wydziału (...)zwracał uwagę na niewłaściwe wykonywanie obowiązków służbowych przez powoda oraz niereagowanie na polecenia służbowe i zapytania dotyczące spraw konsularnych przekazywanych przez departament (...) (zeznania świadków: B. B.k. 70-78, P. D.k. 80-88).

Niezrealizowane sprawy powód odkładał na bok układając stosy dokumentów, co powodowało powstawanie zaległości i opóźnienia w ich realizacji (zeznania świadków: E. D. k. 45-47, B. B. k. 70-78, P. D. k. 80-88).

Zdarzało się, że powód w dwóch wydanych przez siebie zaświadczeniach podawał różne okoliczności np. w sprawie K. U. i jej męża H. A., wydając dwa zaświadczenia: jedno stwierdzające, że okres oczekiwania na wydanie decyzji w sprawie zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony wynosiło około 3 miesięcy, natomiast w drugim oznaczył 9

miesiący. Powyższe pozostawało w sprzeczności z przepisami prawa, zgodnie z którymi okres oczekiwania na wydanie decyzji w przedmiotowej sprawie wynosił 45 dni (zeznania świadka P. D. k. 80-88).

W 2012 r. miała miejsce nieprawidłowość polegająca na przyjęciu wniosku pani S.o wydanie Karty Polaka, niezarejestrowaniu tego faktu w systemie (...) oraz nieprzesłaniu przez powoda sprawy do realizacji do polskiego urzędu. Dodatkowo powód poinformował cudzoziemkę o nadaniu sprawie biegu, co było niezgodne z prawdą (zeznania świadka P. D.k. 80-88).

Powód prowadząc sprawę zgonu M. L. dopuścił się nieprawidłowości polegających m.in. na zwłoce w przekazywaniu dokumentów oraz przekazywaniu niekompletnych pism, co skutkowało opóźnieniem w sfinalizowaniu sprawy i wystawieniu aktu zgonu (zeznania świadków: B. B. k. 70-78, P. D. k. 80-88).

Sprawy zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony dla cudzoziemców: W. R. i H. K. również zostały przez powoda niezrealizowane, dodatkowo nie udało się odnaleźć akt sprawy (zeznania świadka P. D. k. 80-88).

Jednym z zadań powoda było przesłuchiwanie osób w drodze pomocy prawnej i sporządzanie protokołów z czynności. W przypadku przesłuchania osób: P. R., I. M., P. E., J. R., K. E., S. K., sporządzone przez powoda protokoły były niepoprawne i powód nie wysłał ich do sądów (zeznania świadka P. D. k. 80-88).

Powód wykazywał postawę agresywną w stosunku do interesantów jak i pracowników wydziału (...), poniżając ich i odnosząc się do nich w sposób niestosowny (notatka służbowa z dn. 14.02.2013 r. k. 30, zeznania świadków: B. B.k. 70-78, P. D.k. 80-88).

Miały miejsce sytuacje, w których zachowanie powoda świadczyło o intencji nawiązania kontaktów seksualnych w pracownikami placówki albo podmiotów zewnętrznych (pismo z dn. 23.05.2011 r. k. 31-32, zeznania świadka B. B. k. 70-78, P. D. k. 80-88).

Powód regularnie przychodził do pracy w stanie wskazującym na spożycie alkoholu. Mimo, iż w 2011 r. został wysłany na leczenie odwykowe do kraju (po ekscjach alkoholowych na K.), nadal często stawał się w pracy w takim stanie (notatka służbowa z dn. 14.02.2013 r. k. 30, pismo z dn. 23.05.2011 r. k. 31-32, zeznania świadków: E. D. k. 45-47, B. B. k. 70-78, P. D. k. 80-88).

W dniu 16 marca 2012 r. Wydział (...) Ambasady RP w A. otrzymał informację (drogą faksową) ze szpitala (...)w A.o przywiezieniu karetką i zgonie obywatela polskiego P. Ś., którego zgon nastąpił w dniu 12 marca 2013r. W przedmiotowym piśmie szpital zwrócił się z prośbą o odnalezienie i powiadomienie rodziny zmarłego (zeznania świadka P. D.k. 80-88).

Powód otrzymał powyższe pismo do realizacji i w dniu 19 marca 201r. osobiście zarejestrował sprawę w systemie (...), używając jako jedyna do tego uprawniona osoba swojego loginu i hasła (zeznania świadków: E. D.k. 45-47, B. B.k. 70-78, P. D.k. 80-88)

W placówce pozwanego - ambasadzie RP w A.działa system (...), do korzystania z którego wymagane jest posiadanie osobistego loginu oraz zmienianego okresowo hasła (zeznania świadków: B. B.k. 70-78, P. D.k. 80-88).

W dniu 27 marca 2012 r. wydział konsularny otrzymał z posterunku Policji w (...). P. (A.) pismo informujące o prowadzonym śledztwie w sprawie ustalenia okoliczności śmierci obywatela polskiego wraz z prośbą o natychmiastowe powiadomienie rodziny zmarłego (zeznania świadków: E. D. k. 45-47, B. B. k. 70-78, P. D. k. 80-88).

W dniu 26 października 2012 r. do wydziału (...)ambasady wpłynął z Urzędu Stanu Cywilnego w Z.akt zgonu P. Ś.oraz jego dowód osobisty i prawo jazdy. W tym czasie nowy kierownik wydziału (...) P. D.był nieobecny, a jego obowiązki pełnił powód (zeznania świadków: E. D.k. 45-47, B. B.k. 70-78, P. D.k. 80-88).

Powód udał się na urlop wypoczynkowy na początku marca 2013 r. W tym czasie, dniu 21 marca 2013 podczas dokonywania komisyjnego spisu akt znajdujących się w gabinecie powoda przez pracowników wydziału konsularnego, komisja dokonująca spisu natrafiła na akt zgonu P. Ś.. Następnie akt zgonu wraz z dokumentami został przekazany do realizacji B. B., po czym niezwłocznie wysłany do właściwego urzędu greckiego w celu opatrzenia go klauzulą A., przetłumaczony i ostatecznie w dniu 30 kwietnia 2013 r. przesłany zgodnie z właściwością USC ostatniego miejsca zamieszkania zmarłego – do miejscowości C. (decyzja z dn. 14.03.2013 r. k. 139¹³ a/o B, protokół z dn. 29.03.2013 r. k. 139¹² a/o B, zeznania świadków: E. D. k. 45-47, B. B. k. 70-78, P. D. k. 80-88, zeznania powoda W. G. k. 101).

W dniu 16 maja 2013 r. z wydziałem (...) skontaktowała się rodzina zmarłego, wyrażając swoje oburzenie na brak powiadomienia przez 14 miesięcy rodziny o śmierci ich bliskiej osoby (wydruk email z dn. 16.05.2013 r. k. 139¹¹ a/o B, zeznania świadków: E. D.k. 45-47, P. D.k. 80-88).

Z powodu zaniechania powoda, pozwany zmuszony był do złożenia oficjalnych przeprosin rodzinie zmarłego (pismo z dn. 12.06.2013 r. k. 139⁵ a/o B).

W wyniku powyższych zdarzeń, ambasador RP w A. – M. K. w dniu 17 maja 2013r. odwołał powoda z urlopu i zażądał wyjaśnień (pismo z dn. 28.06.2013 r. k. 139³ a/o B, wydruk email z dn. 17.05.2013 r. k. 139¹⁰ a/o B, pismo z dn. 17.05.2013 r. k. 139⁸ a/o B, zeznania świadka P. D. k. 80-88, zeznania powoda W. G. k. 101).

Powód nie był w stanie wytłumaczyć przyczyn powyżej opisanego zaniechania. Po złożeniu wyjaśnień powód kontynuował urlop wypoczynkowy (zeznania świadków: E. D. k. 45-47, P. D. k. 80-88, zeznania powoda W. G. k. 101).

Wobec powoda prowadzono postępowanie dyscyplinarne, w związku z dokonaniem przez niego zaniechaniem (zeznania świadka E. D. k. 45-47).

Ambasador RP w A. – M. K. wystąpił z wnioskiem o odwołanie w trybie pilnym powoda ze stanowiska I sekretarza ds. konsularnych w ambasadzie RP w A., w związku z podejrzeniem poważnego naruszenia obowiązków służbowych przez powoda. Jako powód podano niepowiadomienie przez powoda rodziny o zgonie obywatela polskiego P. Ś. (notatka służbowa z dn. 22.05.2013 r. k. 134¹ a/o B, wydruk email z dn. 17.05.2013 r. k. 139⁹ a/o B, zeznania świadka E. D. k. 45-47).

W dniu 27 maja 2013 r. pozwane Ministerstwo odwołało powoda z dniem 4 czerwca 2013 r. ze stanowiska I sekretarza w Ambasadzie RP w A.. Powód ponownie wystąpił z wnioskiem o udzielenie mu urlopu wypoczynkowego na cały czerwiec 2013 r. Pozwany udzielił powodowi urlopu. (pismo z dn. 27 maja 2013 r. k. 133 a/o B, wydruk email k. 134²-134³ a/o B, zeznania świadka E. D. k. 45-47, zeznania powoda W. G. k. 101).

Z dniem 5 czerwca 2013 r. powód został przeniesiony na stanowisko I sekretarza w Ministerstwie (...). Po powrocie do pracy w lipcu 2013 r. powód podjął czynności mające na celu rozliczenie się, po powrocie z placówki, 17 lub 18 lipca 2013 r. powód przedstawił pozwanemu zaświadczenie lekarskie stwierdzające, że jest zdolny do pracy. (pismo z dn. 5.06.2013 r. k. 138 a/o B, zeznania świadka E. D.k. 45-47, zeznania powoda W. G.k. 101 – 101v).

Pismem z dnia 25 lipca 2013 r. pozwane Ministerstwo wypowiedziało powodowi umowę o pracę z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia, który upłynął w dniu 31 października 2013 r. Jako przyczynę wypowiedzenia umowy o pracę wskazano naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych polegające na:

- nierzetelnym i nieterminowym wykonywaniu zadań podczas pełnienia przez

powoda obowiązków I sekretarza – wicekonsula w Ambasadzie RP w

A. w tym, w szczególności na zaniechaniu terminowego

poinformowania rodziny o zgonie w (...) obywatela polskiego, co skutkowało pochowaniem zmarłego bez wiedzy i zgody rodziny;

- nieprzestrzeganiu tym samym obowiązków wynikających z art. 76 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej, które nakazują członkowi korpusu służby cywilnej przestrzegać przepisy prawa i chronić interesy państwa oraz prawa człowieka i obywatela.

Zdaniem pracodawcy wymienione zachowania ocenione zostały jako nielicujące ze stanowiskiem, które powód zajmował, powodowały utratę nieposzlakowanej opinii, jak również całkowitą utratę zaufania, skutkujące brakiem możliwości dalszej współpracy (oświadczenie z dn. 25.07.2013 r. k. 9, zeznania świadka E. D. k. 45-47, zeznania powoda W. G. k. 101).

Wynagrodzenie powoda liczone, jako ekwiwalent za urlop wypoczynkowy wynosiło 5.771,43 zł (zaświadczenie z dn. 26.08.2013 r. k. 33).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wskazanych wyżej dowodów. Zdaniem Sądu dowody z dokumentów oraz dokumentów prywatnych stanowią wiarygodny materiał dowodowy, gdyż ich treść jest jasna i oczywista, nie budzi wątpliwości. Strony ponadto nie kwestionowały treści, ani prawdziwości złożonych dokumentów.

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się również na zeznaniach świadków: E. D. (k. 45-47), B. B. (k. 70-78), P. D. k. 80-88 oraz częściowo na zeznaniach powoda W. G. (k. 101)

Zeznania świadka E. D., zdaniem Sądu pozwalają na odtworzenie zaistniałego stanu faktycznego i w sposób spójny, logiczny i wzajemnie uzupełniający się przedstawiły okoliczności związane z zaniedbaniem powoda, które stało się główną przyczyną podjęcia przez pracodawcę decyzji o wypowiedzeniu powodowi umowy o pracę.

Podobnej oceny dokonać należy również w stosunku do zeznań przesłuchanych w drodze pomocy prawnej świadków: B. B. i P. D., którzy mając doświadczenie we współpracy z powodem w ambasadzie w A. w sposób rzeczowy i wyczerpujący opisali znane sobie okoliczności, które miały miejsce z udziałem powoda w kontekście zarzutów stawianych mu przez pracodawcę. Zeznania tych świadków wzajemnie się uzupełniają, nadto znajdują potwierdzenie w treści dołączonej do sprawy dokumentacji. Zdaniem Sądu żadne względy nie zaważyły na wiarygodności zeznań tych świadków, które mają w związku z tym charakter w pełni bezstronnej relacji o faktach, które były im znane. Sąd nie dopatrzył się w zeznaniach świadków żadnych sprzeczności.

Należy wskazać, że bez znaczenia dla oceny wiarygodności przesłuchanych świadków pozostawały niewielkie rozbieżności pomiędzy ich zeznaniami, w ocenie Sądu są one spowodowane jedynie wpływem czasu od momentu opisywanych zdarzeń

W świetle przedstawionych dowodów i przeprowadzonego postępowania Sąd dał wiarę zeznaniom powoda tylko w części, w której pokrywały się z pozostałym materiałem dowodowym, tj. co do faktu odwołania go z piastowanego stanowiska i wypowiedzenia mu umowy o pracę. W pozostałej części zeznania powoda były bardzo ogólnikowe i nie korespondowały ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym. Powód zasłaniając się brakiem wiedzy w temacie przedstawianych mu zarzutów w żaden sposób nie udowodnił swojego stanowiska zawartego w pozwie.

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu powództwo W. G. nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 30 § 4 Kodeksu pracy, w oświadczeniu pracodawcy o wypowiedzeniu umowy o pracę zawartej na czas nie określony lub o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia powinna być wskazana przyczyna uzasadniająca wypowiedzenie lub rozwiązanie umowy. Niewykonanie tego obowiązku jest naruszeniem przepisów o rozwiązaniu umów o pracę (wyrok z dnia 19 maja 1997 r., I PKN 173/97, OSNAPiUS 1998, nr 8, poz. 243).

Zgodnie natomiast z art. 45 § 1 k.p. w razie ustalenia, że wypowiedzenie umowy o pracę zawartej na czas nie określony jest nieuzasadnione lub narusza przepisy o wypowiedzaniu umów o pracę, sąd pracy - stosownie do żądania pracownika - orzeka o bezskuteczności wypowiedzenia, a jeżeli umowa uległa już rozwiązaniu - o przywróceniu pracownika do pracy na poprzednich warunkach albo o odszkodowaniu. Przepis art. 47¹ k.p. stanowi, iż odszkodowanie, o którym mowa w art. 45 k.p., przysługuje w wysokości wynagrodzenia za okres od 2 tygodni do 3 miesięcy, nie niższej jednak od wynagrodzenia za okres wypowiedzenia.

Jak wynika z utrwalonego orzecznictwa sądowego, w pełni podzielanego przez skład Sądu orzekającego w niniejszej sprawie, wskazana przyczyna musi być prawdziwa i konkretna. W zakresie oceny zasadności wypowiedzenia częściową aktualność zachowuje uchwała pełnego składu Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych SN z dnia 27 czerwca 1985 r., (sygn. akt III PZP 10/85, OSNCP 1985, nr 11, poz. 164), w sprawie wytycznych dotyczących wykładni art. 45 k.p. i praktyki sądowej stosowania tego przepisu w zakresie zasadności wypowiedzenia umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony. Zgodnie z tą uchwałą, przyczyna wypowiedzenia powinna być prawdziwa i konkretna. „Wypowiedzenie jest nieuzasadnione, jeżeli wskazywana przez zakład pracy przyczyna wypowiedzenia jest nieprawdziwa. (...) Konkretność przyczyny wymaga jej sprecyzowania. Nie wystarczy ogólnikowy zwrot (np. utrata zaufania do pracownika) lub powtórzenie wyrażen ustawowych (np. naruszenie obowiązków pracowniczych), jeżeli nie jest połączone z wykazaniem konkretnych okoliczności, które taki ogólny wniosek uzasadniają” (Komentarz do art. 45 kodeksu pracy (Dz.U.98.21.94), [w:] R. Celeda, E. Chmielek-Łubińska, L. Florek, G. Goździewicz, A. Hintz, A. Kijowski, Ł. Pisarczyk, J. Skoczyński, B. Wagner, T. Zieliński, Kodeks pracy. Komentarz, LEX, 2009, wyd. V.). Przy czym zaznaczyć należy, iż pojęcie rzeczywistej (prawdziwej) przyczyny wypowiedzenia odnosi się do faktycznego istnienia okoliczności wskazanej (wskazanych) w oświadczeniu o wypowiedzeniu jako powód (powody) wypowiedzenia.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszego postępowania wskazać należy, iż jak wynika z ustalonego stanu faktycznego, pozwane Ministerstwo oparło swoją decyzję o rozwiązaniu umowy o pracę z powodem o wiele następujących po sobie zdarzeń, które stawiały osobę powoda w niekorzystnym świetle, jako pracownika placówki, od którego wymaga się szczególnych predyspozycji i prawej postawy. Świadkowie zgodnie zeznawali, że współpraca z powodem była utrudniona ze względu na jego niestosowne zachowania i brak rzetelności w wykonywaniu obowiązków, co i tak jeszcze nie skłoniło pracodawcy do wypowiedzenia powodowi umowy w trybie art. 52 k.p., ze względu na dużą skalę uchybień. Podstawową okolicznością, skutkującą podjęciem przez pracodawcę decyzji o wypowiedzeniu powodowi umowy o pracę była sprawa zgonu P. Ś.. Powód, mimo, że należało to do jego obowiązków, nie podjął żadnych czynności w tej materii. Co więcej, informacje na ten temat wpływały do konsulatu w A. i trafiały do powoda trzy razy, najpierw w dniu 16 marca 2012 r., później 27 marca 2012 r. i jeszcze w dniu 26 października 2012 r. Powód nie podjął żadnych działań. Nie wywiązał się ze swoich obowiązków. W ocenie Sądu przyczyna ta jest prawdziwa, zresztą powód zeznając w niniejszej sprawie oświadczył jedynie, że sprawy nie pamięta.

Już tylko na marginesie należało zauważyć, że zarzut powoda odnośnie dużego upływu czasu od momentu zdarzenia do oświadczenia pozwanego w kwestii rozwiązania z powodem umowy o pracę jest pozbawiony podstaw, gdyż zgodnie z ustalonym w sprawie stanem faktycznym pracodawca, po tym jak powziął informację, zareagował od razu na przedmiotowe zaniechanie powoda, podejmując czynności wyjaśniające niezwłocznie. Poza tym w okresie od marca do lipca 2013 r. powód w większości czasu przebywał na urlopie wypoczynkowym, a ta okoliczność, na podatnie art. 41 kodeksu pracy, uniemożliwia wypowiedzenie umowy o pracę. Dla Sądu sprawą oczywistą był fakt, że działania jakie podjął pozwany wymagają podjęcia wielu czynności i muszą być rozciągnięte w czasie, tym bardziej, że w przypadku zastosowania zwykłego trybu rozwiązania umowy o pracę, pracodawcy nie wiązał 1-miesięczny termin wynikający z rozwiązania umowy o pracę z pracownikiem w trybie art. 52 k.p.

Mając zatem na uwadze, że przyczyny wskazane w wypowiedzeniu umowy o pracę są prawdziwe, a co za tym idzie wypowiedzenie umowy o pracę było zasadne i zgodne z prawem, należało, na podstawie art.45 kodeksu pracy, orzec jak w sentencji.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zawarte w punkcie II wyroku nastąpiło w oparciu o treść art. 98 k.p.c. stosownie do ostatecznego wyniku procesu. W związku z powyższym Sąd w obciążył stronę powodową kwotą 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Wysokość kosztów zastępstwa procesowego ustalono na podstawie § 11 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2002.163.1349 z późn. zmianami).

Zarządzenie: (...).